

med ublandet Glæde, med Haab og Fortrøstning. Ingen, der ser Forholdene i Øjnene, som de er, vil kunne paastaa, at denne Glæde, dette Haab og denne Fortrøstning nu er ublandet til Stede. Megen Tvivl og megen Frygt knytter sig til Tanken i den Form, hvori den nu fremtræder, og under de Tidsforhold, hvori den træder os i Møde.

Dette ligger først og fremmest i selve Folkeforbundspagtens iøjnefaldende Mangler. Den bærer altfor mange Mærker af, at den er opstaaet i en Sværdtid, at den er et Produkt af en langvarig og blodig Krig. Saadanne Mærker er de overvundnes midlertidige Udelukkelse af Folkeforbundet og den overvældende Stormagtsindflydelse, der træder frem indenfor Folkeforbundets Styrelse, særlig gennem den herskende Rolle, som Raadet spiller, og den Sammensætning, Raadet har. Endvidere er det saaledes, at Krig ikke er udelukket ved Folkeforbundspagten. Man er vejet tilbage fra at virkeliggøre Tanken om obligatorisk Voldgift. Endelig viser der sig en vis Mistillid til Folkeforbundstankens Virkeliggørelse, dens oprindelige Idé, i de talrige Alliancer og Forsøg paa Alliancer, der gøres rundt omkring mellem Staterne, altsammen Vidnesbyrd om, at Tanken om den gamle Magtternes Ligevægt og de gamle Former for Betyggelse paa ingen Maade er døde. Saa kommer til sidst hertil den dybe Skuffelse, som alle Vennerne af Folkeforbundet har maattet føle derved, at det synes tvivlsomt, om Amerika vil slutte sig til Folkeforbundspagten, og i bekræftende Fald, paa hvilke Betingelser og med hvilke Indskrænkninger det vil ske.

Det er givet, at en Tiltræden til denne Pagt vil paalægge de Stater, som slutter sig dertil, talrige nye Forpligtelser og hidtil ukendte Byrder og Indskrænkninger i Selvbestemmelsen paa mere end eet Omraade. Jeg skal ikke gaa ind paa Enkelthederne i alt dette, men herom henviser til den Betænkning, under hvilken ogsaa mit Navn staar, og som er omdelt til alle ærede Medlemmer, hvor Pagten gennemgaas i Enkeltheder, og hvor dens Fordele og Mangler paa-vises; heri er ligeledes fremhævet, paa hvilke Punkter de store Magter har imødekommet de under Krigen neutrale mindre Magters Ønske, og det er jo ingenlunde faa og ingenlunde uvæsentlige Punkter, paa hvilke man i saa Henseende har imødekommet dem.

Men trods alt dette staar det for mig og ganske sikkert for de allerfleste som en klar og uimodsigelig Ting, at vi bør tiltræde Forbundet. Det afgørende maa her være,

at der ved det første Gang fastsættes en Forpligtelse til at søge fredelige Afgørelser for mellemfolkelige Tvistigheder, inden der gribes til Vaabenmagt, at der første Gang fastsættes en Forpligtelse til Indskrænkning af Rustningerne og til internationale Aftalers Offentliggørelse. Endelig virkeliggøres her Tanken om at anvende virksomme Tvangsmidler til de folkeretlige Forpligtelses Gennemførelse, og herved udstyres Folkeretten for første Gang med Midler til Retshaandhævelse, hvilket den hidtil ganske har savnet. Der skabes nye og betydningsfulde Organer for Folkerettens Hævdelse og Udvikling, nemlig den faste, internationale Domstol, Raadet, det permanente Sekretariat og først og fremmest Delegeretforsamlingen, indenfor hvilken Grundsætningen om Staternes Ligeberettigelse uden Hensyn til Størrelse og Magtmidler i Princippet er anerkendt. Saa vist som det er, at Pagten lider af betydelige Mangler og Ensidigheder, saa vist er det ogsaa, at her bydes der for første Gang os smaa neutrale Lande en Adgang til at være med at bygge paa og benytte os af et Grundlag, paa hvilket der er Mulighed for at udvikle de Grundtanker, der ligger i Pagten, og som er dens store Maal, nemlig en retfærdigere og mere betryggende mellemfolkelig Ordning, og et alvorligt Forsøg paa at undgaa Krig gennem Retsafgørelse og Mægling.

Man kan nu sige, at vi smaa, neutrale Lande i Virkeligheden intet Valg har, idet vor Stilling utvivlsomt vil være langt ugunstigere udenfor end indenfor Forbundet, og at vi ved at stille os udenfor ingenlunde vil sikre os en fri og uafhængig Stilling, men tværtimod udsætte os for Tryk og Tvang paa mangfoldige Maader uden at have de Midler, som Pagten dog byder os til at være med at betrygge vor Stilling, til at skaffe ogsaa vor Stemme hørt i det store Verdensraad og til i Fællesskab med andre ligestillede at arbejde paa en bedre Fremtid. Saa uimodsigeligt dette end er, bør vi dog ikke blive staaende ved denne Betragtning, men bør med god og redebon Villie række de andre Stater, de store som de smaa, Haanden til at samarbejde paa de fælles Maal, idet vi er os bevidst, at ogsaa vi og netop vi her har en Opgave at løse. Vi smaa neutrale Magter vil jo intet opnaa i Retning af ydre Magtstilling, intet i Retning af at udbytte andre og skabe os en herskende Stilling i det internationale Samkvem, det økonomiske som det politiske, men vi er os til Gengæld bevidst, at vor Fremtid og vor nationale og folkeretlige Betyggelse i allerdybeste Forstand beror paa, at de Maal naas